

I folkets tjeneste

Grunnloven fra 1814, Norges svar på Magna Carta fra år 1215 i England, sikrer en demokratisk styringsform i Norge, som tilsvarende konstitusjoner gjør i andre land, blant annet i USA og Frankrike.

I denne sammenheng er likevel den norske Grunnlovens paragraf 49 helt unik, med sitt krav om FOLKESTYRE: «Det er folket som skal styre landet gjennom Stortinget.» Men selvsagt har definisjonen av «FOLKET» endret seg siden 1814.

Ved parlamentarismens inntog i Norge i 1884, tok politiske partier grep om FOLKE-makten. Det førte etter hvert til unionsoppløsningen og til at Norge ble en suveren og selvstendig demokratisk stat i 1905. Under okkupasjonsårene 1940-45 fikk begrepet «FOLK» likevel et annet innhold: «Ein Volk – ein Führer, der føreren, en diktator av verste sort, fikk sin totale makt i 1933 med fullmakt fra sitt eget folk, til og med gjennom åpne og demokratiske valg. Veien fra demokrati til diktatur var ikke lang.

Vi har derfor lært at «demokrati» ikke nødvendigvis betyr «FOLKESTYRE» – og at «pol-ske riksdager» og Brexit» foregår med stor politisk hurlumhei nettopp under parlamentariske forhandlinger – både i og utenfor diktaturer, i vest og i øst, i syd og i nord. Derfor utfordres også politisk ukorrekthet stadig mer og mer i voldsomme demonstrasjoner. Særlig utfordrende er det når barn i flere land i tusentall skulker skolen i et verdensomfattende klimaopprør. Men dette barne- og ungdomsopprøret bærer kanskje også kimen i seg til å skape et helt nytt «Magna Carta» – gjeldende i hele verden?

SOM STYRELEDER i Folkeakademiet Grorud-Stovner er jeg med i et arbeidsutvalg som arrangerer tre åpne møter om «Kommunevalget 2019» på Grorudhuset, Kalbakken. Til vårt første

møte inviterte vi Bodil Nordvik (H) til å snakke om praktiske forhold rundt kommunevalget. Hun fremla blant annet de politiske partienes hovedparoler – som alle lett kan oppfatte som kakofoni (mislyd)! Kanskje trengs en frisk og ny vitamininnsprøytning i norsk politisk.

Jeg mener selv at «Frivillighet Norge» – Frivillighetens paraplyorganisasjon med milliontalls medlemmer, både enhetlig og helhetlig i fremtiden vil kunne fremme folkets interesser bedre, enn dagens politiske parafraser gjør.

MED MIN ERFARING fra frivillige organisasjoner er jeg derfor optimist. Jeg tenker på mitt 30 år lange medlemskap i Civitan, en serviceorganisasjon for psykisk handikappede.

I flere år arrangerte vi skirenn på Grorud stadion for noen av dem – med god støtte fra Årvollspeiderne. Senere ble arrangementet overført til Holmenkollen Arena.

Tidligere, og i mange år, var utøvere enkeltvis blitt holdt totalt skjult for innblikk, og deres pårørende ble ikke hørt og forstått, før Erik Bye presenterte disse ressursgruppene store talenter på NRK tv. I dag er mange blant de handikappede, mellom dem også de psykisk handikappede, blitt internasjonale stjerner i sine sinn og sitt skinn gjennom De para-olympiske leker! Det nytter å stå på – også for andre enn seg selv!

MITT KJENNSKAP TIL Årvoll-speiderne, og spesielt til en av lederne, Lars Eivind Bjørnstad, førte meg senere til et livsvarig vennskap, da han som gårdsbestyrer på Årvoll gård lot Folkeakademiet Årvoll og omegn, (senere FA Bjerke, hvor jeg var styreleder), få ansvaret for en helårlig drift av Søndagskafeen, inklusiv musikalsk underholdning året rundt.

Dette kunne riktignok ikke skje uten et velfungerende og meget tett samarbeid med de andre frivillige enkeltpersonene og alle lagene på gården, som Årvoll gårds venner, teaterlaget, stallen, malerklubben, årsellhagelaget, koret, speiderne og

mange, mange flere. Vi må bare erkjenne at i Bydel Bjerke og spesielt på Årvoll er innbyggerne spesielt kjent for sine meningers mot, blant annet i strevet med å bevare Årvoll gård som et frivillighetens arnested. Slik er det også på andre tilsvarende gårder og steder i Groruddalen hvor de frivillige er blitt de nye proprietærer (forvaltere).

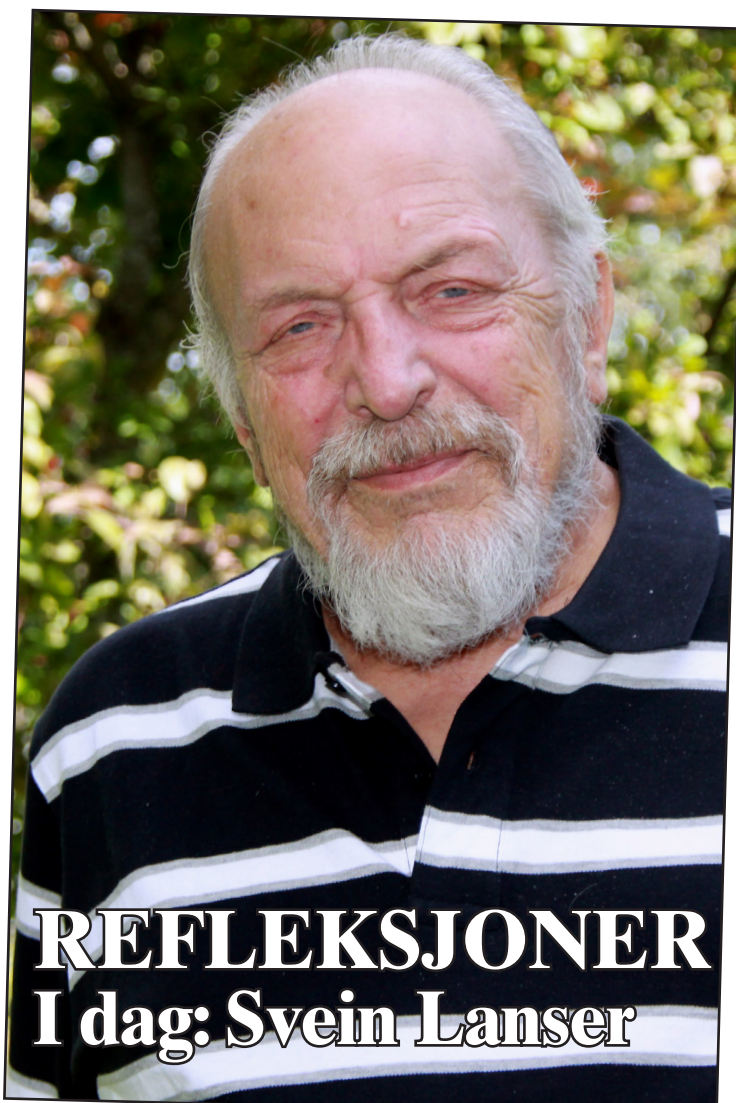
Mange arrangementer ble ligangssatt av de «frivillige» på Årvoll gård – som «Kaupang», med stor vekt lagt på Alltingets viktige rolle, og på Asa-kulturen, uttrykt i rollespill, klesdrakter og fredelige familiesysler. «Trommefestivalen» og «Fuglefestivalen» var også noen av høydepunktene. Jeg er virkelig stolt av å ha fått både Bydel Bjerkes kulturpris og Årvoll gårds ærespris for frivillig innsats.

Fortsatt er de årlige arrangementene «Jul på Årvoll gård», «Skidag på Årvoll gård», «Sommer på Årvoll gård» og mange andre arrangementer i fellesskapet mektig populære, som for eksempel de mange aktivitetene for barn og voksne som arrangeres på «Kulturloftet» – bydelens «festslokale» – hvor jeg fikk overtalt byggherren (en danske) til å snekre et «klokkeårn» som nå ruver på taket sammen med en værhanne. Den snur seg i alle retninger. Akkurat som frivilligheten med sine luftige meninger!

JEG OPPDAGET tidlig Groruddalens bymessige fortrinn. Allerede sommeren 1947, den varmeste i manns minne, syklet jeg 15 mil på støvete grusveier fra Flisa i Solør – inntil jeg befant meg på en brosteinsbelagt Trondheimsvei, på Grorud, den gang i Aker kommune. Hvorfra jeg kunne trille svimlende lett nedover mot Oslo på gummihjul med tung bær, helt fram til Gamlebyen, hvor jeg den gang bodde.

Noen år senere oppdaget jeg også det ruvende og stupbratte Romsåsfjellet i Bergensveien på Grorud – en slags innfallsportal til Lillomarka, som lignet bemerkelsesverdig på min hjemlige Ekeberg-ås, med sine tyske kanonstillinger i de luftige skrånningene.

Nærmest skjebnesvangert fikk

REFLEKSJONER I dag: Svein Lanser

Svein Lanser har engasjert seg på flere felt i Groruddalen opp gjennom årene, men hans «kongsgjerning» har utvilsomt vært oppbyggingen av folkeakademiene. Dette har han kombinert med utgivelser av bøker på eget forlag og skriverier i lokalavisen. I mange år hadde han en egen side, «foreningsnytt», på nest siste side hver onsdag.

jeg senere, i 1972, også et familiært fotfeste på Romsås, sammen med min kone Anne Berit og vår lille sønn, Pål Henrik, i dag arkitekt i Oslo kommunes plan- og bygningsetat. Samt Prikken – en puddel som ble over 17 år gammel. Vår OBOS-leilighet ligger fremdeles høyt i terrenget med panoramautsikt over Groruddalen. Herfra driver jeg ennå med Lanser Print-On-Demand-forlag, startet i 1976 – og utgir 3-4 titler i året, hvorav Akers Avis Groruddalen har kjøpt noen bøker til sin boksamling.

Alle Lanser Forlags boktitler kan bestilles gjennom bokhandelen – men her vil jeg bare nevne fire Groruddalsforfatteres aktuelle bøker: **1)** Odd Johan Holen, tidligere journalist i Bergens Tidendes Oslo-avdeling,

bosatt på Lindeberg: Med sine tre sitatbøker: «Kort og godt om godt og galt» – «En håndfull nye sitater» – «Kort og godt om stort og smått» - samt selvbiografien «Jeg var jo mye yngre før». Odd Johan Holen arbeider med en ny sitatbok for utgivelse i høst. **2)** Svein Lanser, Romsås: «SMS-dikt med mobil-tagger». **3)** Kåre Sandegren, Ammerud: Med selvbiografien: «Du fikk en dag i går». **4)** Turid Semland, Furuset: Hennes «Solskyggen» er en dyster men likevel munter Lanserroman fra Oslos østkant.

GODT VALG!

Svein Lanser, Romsås

– og så åpner vi spaltene for en god, konstruktiv og ryddig debatt fram til valget.

red.